

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija

Lir 25.000

Letna inozemstvo

Lir 40.000

Letna inozemstvo, USA dol.

30

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXVI. - Štev. 44 (1826)

Gorica - četrtek, 15. novembra 1984 - Trst

Posamezna številka Lir 500

Pred Cecilijanko 1984

Goriška revija pevskih zborov ali Cecilijanka nadaljuje svojo pot. Lani je obhajala petindvajsetletnico nastopov, letos se bliža tretjemu desetletju delovanja. Znova se bodo zvrstili na odru Katoliškega doma zbori od Kanalske doline do Devina in tudi z onstran državne meje ter s Koroške. Cecilijanka je torej poglavalna globoke korenine. Iz skromnega zrna se je razrasla v krepko drevo. Ob tem dejstvu je prav, da kritično pogledamo na našo splošno kulturo v zamejstvu.

KAJ JE KULTURA

Beseda kultura prihaja iz latinskega glagola »colere«. Pomeni pa gojiti (trto), obdelovati (polje). V prenesenem pomenu beseda kultura znači vse delo človekovega duha, vse, kar je človek ustvaril kot umno in svobodno bitje: na področju tehnike in znanosti, na področju umovanja in raziskave, na področju lepih umetnosti, pesništva, glasbe, slikarstva, kiparstva.

Po svoji kulturi se človek loči od živali. Po kulturi se pa razlikujejo tudi narodi in ljudstva med seboj. Zakaj v kulturi se zrcali genij naroda, tiste svojiskosti, ki so lastne vsakemu posameznemu narodu in ljudstvu. Vsled tega govorimo o neki splošni človeški kulturi in o narodnih oz. ljudskih kulturah.

NAŠA NARODNA KULTURA

Tudi Slovenci moremo govoriti o naši slovenski kulturi, o naši narodni kulturi. Od drugih narodov se ne razlikujemo samo po jeziku, ampak tudi po naši svojiski kulturi. Ta specifičnost izhaja iz ozemlja, ki smo ga v zgodovini zasedli, iz našega jezika, iz naše zgodovinske preteklosti, naših prirojenih nagnjenosti, vzgoje, ljudskih izročil, iz stvaritve naših kulturnih ustvarjalcev od Trubarja do današnjih dni. Vse to pristno naše, nas razlikuje od sosednjih narodov.

Sedaj je pa vprašanje, kaj počenjamo mi v zamejstvu s svojo narodno kulturo. Ali smo nanjo še navezani ali pa se krasi s tujim perjem kot sraka iz znane basni? Velika je nevarnost, da bomo bolj cenili tuje kot domače, bolj tisto, kar ni slovensko kot pa tisto, kar je slovensko.

TUJE PERJE

Začenja se pri jeziku. Tuj jezik (nemški, italijanski, hrvaški, madžarski) se marsikomu zdi bolj gosposki, bolj imeniten, morda tudi bolj uporabljiv. Zato posebno v javnosti rajši govorijo naši rojaki tuj jezik, četudi ga večkrat le za silo poznajo. Koliko nevest iz Slovenije nočejo več govoriti po slovensko, ko se omožijo v Italijo! Ne samo njih otroci, tudi one same Slovenke iz Slovenije niso več Slovenke, ko prestopijo državno mejo.

Nadaljuje se s tujimi časopisi, knjigami, s poslušanjem radia, gledanjem televizije. Nimamo statistike, kako je s temi stvarmi po slovenskih družinah, namreč koliko je slovenskih družin, kjer slovenski časopis nima dostopa, prav tako ne slovenska knjiga razen šolske, da ne govorimo o poslušanju radia in gledanju televizije. »Slovenske knjige so dolgočasne,« je sodila neka taka Slovenka. Seveda krompir s sosedove njive je vedno okusnejši kot z domače.

Zaključuje se s tujo družbo. Človek je družabno bitje. Potrebuje družbe in jo išče. Kje? V tujem okolju. Verni Slovenci zahajajo k neslovenskim mašam, če-

prav je slovenskih dovolj tako v mestu kot na vaseh. Zakaj? Verjetno se jim zdi bolj imenitno, čeprav drugi prevozijo desetine kilometrov, da so lahko v nedeljo pri slovenski maši.

Slovenske prireditve so prav tako mnogim odveč. Ali zahajajo k italijanskim ali največkrat nikamor, da se nikomur ne zamerijo.

Imamo športna društva za mladino, toda po Trstu so nalepili plakat s pozivom: »Fant, se igraš z nami? Za tekmo nas je premalo.« Ni nas premalo samo zato, ker biološko izumiramo, temveč še bolj zato, ker mladi zahajajo v tuja športna društva.

Isto velja za družabne večere. V Furlaniji je vse lepše in bolj zabavno, ker ni domače. Kajti vse domače, slovensko je prenekateremu manjvredno. Zanimivo je, da v neslovensko družbo najbolj slijejo naši izobraženci, tisti, ki bi morali biti sol slovenstva, prvi nosilci slovenske kulture.

ZELENE VEJE V NAŠI ZAMEJSKI KULTURI

Kljub temu nočemo jokati kot prerok Jeremija nad Jeruzalemom. In sicer zaradi tega ne, ker ni vse tako črno, gnilo in suho. V vsakem gozdu je tudi suho dračje, na vsakem drevesu so tudi suhe veje. Prav suhe veje so znamenje, da drevo raste, da je še vedno v njem dosti življenjskega soka.

Na drevesu glejmo raje njegove zelene veje. In teh tudi na našem narodnem drevesu v zamejstvu ni malo. Ena teh zelenih vej so ravno naši pevski zbori. Po vseh naših vaseh se še poje, pri vseh slovenskih mašah imamo petje. Dokler bomo peli, bomo tudi živeli. Naj zato tudi Cecilijanka prispeva svoje, da bo rastlo naše narodno drevo v zamejstvu, da bo imelo vedno več zelenih vej in da bo na njem vedno manj suhih.

K. H.

Filipinski kardinal obiskal Kitajsko

Filipinski kardinal Jaime Sin je obiskal Kitajsko ter obenem svoje najbližje sorodnike v mestu Xiamen in v Šangaju. Ob povratku v Manilo je izrazil občudovanje nad napredkom, ki ga je našel na Kitajskem, zlasti v gospodarstvu. Srečal se je tudi s predstavnikoma kitajske narodne Cerkve, ki noče imeti stikov z Vatikanom. Opazil pa je željo po tesnejših stikih in medsebojnem razumevanju. V Šangaju je obiskal Marijino svetišče.

★

Lakota v Braziliji

Po mnenju brazilske škofovske konference »ni greh, če si gladujoči v skrajni stiski prilastijo dobrine drugih.« V izjavi z naslovom »Kruh za gladujoče« opozarja škofje na skrajno sušo v severovzhodni deželi, zaradi katere je prizadetih 22 milijonov ljudi. V predelu, kjer so veliki nasadi sladkornega trsa, trpi 70% otrok za podhranjenostjo. Škofje zato zahtevajo takojšnjo in temeljito zemljiško reformo v državi, ki more svoje prebivalstvo z lahkoto prehraniti.

Škofje pravijo dalje: »Severovzhod dežele je na najboljšji poti, da postane ena sama velika bolnišnica, v kateri pa ni zdravstvenih domov in zdravil.«

V Jugoslaviji preganjajo oporečnike

V Beogradu je v teku proces proti šestim intelektualcem, ki pripadajo Djilasovemu oporečniškemu krogu. Proces je v Zahodni Evropi vzbudil negotovanje v razumniških vrstah. Nad sto intelektualcev in politikov je podpisalo peticojo v prid obtoženih.

Dva predstavnika ekološkega gibanja v Zahodni Nemčiji, vodja »zelenih« Petra Kelly in bivši general Gert Bastian, oba poslanca v zahodnonemškem zveznem parlamentu sta, opremljena z diplomatskim potnim listom, sklenila prisostvovati temu procesu in sta v ta namen prišla v Beograd. Kellyjeva se je z enim obtoženecem tudi sestala in je želela nato imeti v hotelu, kjer je stanovala, s časnikarji tiskovno konferenco, kar pa ji je policija s silo preprečila, vladni krogi pa so ji dali razumeti, da je nezaželena, tako da je hitro za tem skupaj z Bastianom odpotovala domov. Jugoslovanske oblasti so bile skrajno razočarane, da je prav Petra Kelly, ki se je v oktobru udeležila seminarja »socializem za mir« v Cavtatu pri Dubrovniku in se nato v Kragujevcu poklonila spomenu 7.000 Srbov, katere so Nemci po leti 1941 pobili kot odgovor na prvo partizansko akcijo, sprožila pobudo v korist obtoženih beograjskih disidentov.

Komaj se je ta zadeva malce polegla, pa je prišel v javnost poziv jugoslovanskih muslimanov, ki so ga naslovili na voditelje vseh islamskih držav, naj v Beogradu posredujejo v obrambo docenta na skopski univerzi dr. Jurija Marjanovića, ker da je v nevarnosti njegovo življenje. Ta je namreč izjavil, da vsebuje jugoslovanski kazenski zakonik norme, ki so v nasprotju s človekovimi pravicami. Marjanović je tudi nastopil v obrambo 13 muslimanov iz Sarajeva, ki so bili letos v oktobru obsojeni na zaporne kazni od petih do petnajstih let, češ da so pod vide-

zom verske dejavnosti delovali proti enotnosti in trdnosti Jugoslavije. »V imenu Alahovem,« se konča poziv na muslimanske voditelje po svetu, »hitro nastopite, da bo prof. Marjanović rešen, naših 13 sobratov pa spet svobodnih!«

Pri nadaljevanju procesa proti šesterici kulturnikov iz Djilasovega kroga je prišlo do senzacionalnih izjav s strani publicista Miodraga Milića. Ta je dejal, da mu je Gligoričević je v svoji knjigi razkril nekatere politične umore, ki so jih zagrečili partizani, Mandžić, doma iz Tuzle v Bosni, pa je postal nadležen oblastem, ker je zanikal, da obstaja v Bosni »muslimanski« narod.

Jovan Barović, odvetnik, je v letih 1955 in 1956 branil Djilasa, ko so mu sodili, Gligoričević je v svoji knjigi razkril nekatere politične umore, ki so jih zagrečili partizani, Mandžić, doma iz Tuzle v Bosni, pa je postal nadležen oblastem, ker je zanikal, da obstaja v Bosni »muslimanski« narod.

Ko je državni tožilec vprašal Milića, kaj je hotel reči, ko je Tita in partijske voditelje obtožil »despotizma in oligarhičnega avtoritarizma«, je v odgovor odprl knjigo zgodovinarja Vladimira Dedijerja »Novi prispevki za Titovo biografijo«, in prebral odlomek, v katerem je rečeno, da je na Golem otoku umrlo 3.800 kominformistov in drugih nasprotnikov Titovega režima.

Izginotje mladih ljudi

Po podatkih italijanske policije je v Italiji v zadnjih desetih letih izginilo 13.000 mladih ljudi, torej povprečno 1.300 letno. Med njimi je 6.000 mladih med 14. in 20. letom. Samo v Rimu je v prvih šestih mesecih tega leta izginilo 160 mladih oseb. Med izginulimi je največ deklet.

„Hvaležnica“ slovenskih vernikov pri Sv. Justu

V Letu duhovnih poklicev je potekla »Hvaležnica 1984«, ki jo je pripravilo Slovensko pastoralno središče v Trstu za slovenske vernike iz Trsta in okolice in je bila v stolnici sv. Justa v nedeljo 11. novembra ob 16. uri predvsem v misli na pomen in važnost teh poklicev. Na to misel je bila tudi uglašena pridiga tržaškega škofa Bellomija. Objavljamo njene glavne misli.

Sadovi zemlje in zemeljske žetve. Obhajamo vsakoletno zahvalno nedeljo. Neposredna priložnost je letna doba, ko pospravljamo pridelke. Poznojesenski čas nam dovoljuje obračun, ki pa ni vedno najboljši. Vsekakor smo se za vse dolžni zahvaliti Bogu, gospodarju rodovitne zemlje, neba, sonca in dežja, letnih časov in letin. On je najvišji dajalec življenja in življenjske sile, zdravja in blagostanja za človeka, božjega otroka.

A sadovi zemlje so tudi podoba neke druge žetve, ki jo je Jezus označil kot obilno, ko je rekel: »Žetev je velika« (Lk 10, 2). Sv. Pavel piše Korinčanom: »Vi ste božja njiva« (1 Kor 3, 9), kajti »moj Oče je vinogradnik« (Jan 15, 1), pravi Jezus.

Velika, neizmerna njiva človeštva je neposredna skrb Boga. In Bog kliče k sodelovanju človeka. V tej skrbi za človeka Bog pridružuje sebi nas ljudi. Kliče delavce na svojo žetev za čudovito in orjaško delo zveličanja.

Delavcev je malo. Z ozirom na ta božji načrt je Kristus izrekel sodbo, ki nas mora vznemiriti: »Delavec je malo« (Lk 10, 2). Gotovo je s tem hotel povedati, da jih ne bo nikoli dovolj, a tudi, da jih primanjkuje. Danes želimo prislutniti tem Jezusovim besedam s posebno pozornostjo. Zato se vprašamo: Zakaj jih primanjkuje?

Ni težko odgovoriti na to vprašanje. Bog kliče, vendar se človek ne odziva. Bog se ne izneveri, izneverimo se mi. Oče, »vinogradnik«, še naprej seje v srca poklice za službeno duhovništvo in za posvečeno živ-

ljenje, a zemlja jih odklanja.

Zato je treba zemljo pokopati in jo oploditi; treba je skrbno bedeti nad plahimi klicami, ki so izpostavljene prevelikim nevarnostim; treba je spremljati rast mladih v veri s posebno poklicno katehezo.

Leta 1980 se je naša škofija resno in odločno lotila tega vprašanja, ki je življenjske in poglavitne važnosti. Po naročilu Apostolskega sedeža smo izdali brošuro z naslovom »Pastoralni načrt za duhovniške in redovniške poklice«. Uresničevanje tega načrta že daje tolažilne sadove. Obenem pa zahteva, da ga še popolneje in obširneje uresničimo, zlasti v slovenskih skupnostih. Na srečo imamo letos na voljo še druge ustrezne pripomočke, ki so nam jih v Letu duhovnih poklicev posredovale sestriške slovenske škofije. Poleg tega je škof, ki vam govori, poveril skupini mlajših slovenskih duhovnikov na Tržaškem skrb, da organizirajo za fante in dekleta, oziroma za doraščajočo mladino poklicne tečaje s sedežem v Marijanišču na Opčinah.

To je delo, ki naj združi vse sile Cerkve, začenši od krščanskih družin. Tržaška Cerkev je osemdeseta leta, ki so že polovica za nami, posvetila družini. Gesto tega desetletja je: »Z družino, za ljubezen in življenje.« V preteklih letih smo si prizadevali, da bi družini pomagali ponovno odkriti njeno poslanstvo, ki je poslanstvo vzgojiteljice vere med zakoncema in v otrocih: družina in kateheza, družina in molitev, družina in pričevanje.

To vztrajno poučevanje družine in njene poslanstva temelji na katehezi, na malih občestvih zakoncev, v katerih poglobljajo svojo duhovnost, na soudeležbi staršev pri pripravi njihovih otrok na prvo obhajilo in birma.

Iskanje sodelavcev. Glavno odgovornost za poklicno pastoralno nosijo predvsem župniki. Važno vlogo pa ima tudi družina, ki je privilegirani kraj za vzcvet po-

Reagan še štiri leta

Kot so napovedovala vsa predhodna poizvedovanja javnega mnenja, se je zgodilo v polni meri. Dosedanji predsednik ZDA Ronald Reagan je nadmočno zmagal. Večino je dosegel v 49 zveznih državah, le Minnesota in mesto Washington, ki je kot zvezna prestolnica enota zase, sta glasovala za njegovega tekmeča demokratskega kandidata Mondalea. V celoti si je Reagan zagotovil 525 volilnih mož, ki ga bodo prihodnjega januarja zopet izvolili za predsednika Sev. Amerike, Mondale pa komaj 13.

Istočasno so bile tudi volitve v poslansko zbornico, kjer je bilo treba obnoviti polovico sedežev. Tu bodo demokrati še vedno imeli večino, čeprav so nazadovani od 267 na 250 mest, republikanci pa porasli od 168 na 185. V senatu je bilo narobe: republikanci so izgubili dva senatorja in jih imajo sedaj 53, demokrati pa so pridobili dva in znaša njih število sedaj 47. Seveda ostajajo republikanci v večini.

V odstotkih je Reagan prejel 59% glasov, Mondale pa 41%. Za prvega so glasovali skoraj vsi belci, mladi rod, pa tudi volivci španskega jezika in drugih narodnih manjšin, za drugega pa skoro v celoti črnci in dve tretjini Judov. Čeprav je na demokratski strani za podpredsednika kandidirala ženska, Geraldine Ferraro, to na ženski svet ni napravilo posebne učinka.

Ko sedaj razni politični in sociološki strokovnjaki razčlenjujejo Reaganovo zmago, so si edini v tem, da si je osvojil ameriško ljudstvo s tem, ker ni popuščal proti Sovjetski zvezi, okrepil obrambno silo države, vrnil Sev. Ameriki mednarodni ugled, ki je za časa njegovega prednika Carterja zdrknil na zelo nizko stopnjo, sprožil gospodarski dvig v ZDA, zmanjšal davke, omogočil šest milijonov novih delovnih mest. Skratka: Amerikanci so v splošnem z Reaganom zadovoljni.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

prireja v soboto 17. in v nedeljo 18. novembra v Katoliškem domu v Gorici revijo pevskih zborov

CECILIJANKA 1984

Nastopijo zbori iz dežele Furlanija-Juljska krajina, iz Slovenije in Koroške. Pričetek v soboto ob 20.30, v nedeljo ob 16. uri.

V atriju Katoliškega doma bo oba dneva slikarska razstava Veselke Sorli-Puc. Odprtje razstave v soboto 17. nov. ob 19.45.

Obisk tržaškega škofa v Dolini

Ko pride človek iz Trsta ali iz Boljuna, se Dolina prikaže v vsej lepoti in urejenosti: Brce, Suhorje, Sija, Križec in Krog-lje. Skoro same nove hiše. Zal so za naftovod potrebovali našo rodovino zemljo. A še zdaj imamo veliko vinogradov in, seveda, najboljšo vino okolice. V vasi imamo celo zdravilni vrelci, zato prihajajo po vodo tudi iz mesta. Ljudje so dobri in prijazni, morda malce vase zaprti.

Največji praznik je Majenca. Ob njem se ljudje veselijo konca zime in začetka lepšega vremena. Tedaj se vsi zberejo: otroci, fantje, dekleta in odrasli. Sredi trga, na Gorici, dvignejo visoko smrekovo bruno; na vrhu privežejo češnjo, na katero obesijo veliko limon, pomaranč in raznobarnih trakov. Bruno trdno zvežejo pri vseh drevesih, ki obkrožajo trg. Ko ga dvignejo, morajo zvonovi zapeti, čeprav ob treh zjutraj. Potem štiri dni pečejo okusne jedi in pijejo domače vino, da je veselje večje. Nabere se na tisoče ljudi tudi od drugod. Praznik vsi globoko občutijo. Po štirih dneh majenco poderejo in si otroci lahko naberejo polna nadržja okusnega sadja.

NEKAJ ZGODOVINE VASI

Znano je, da so Rimljani iskali vodo in jo napeljali s hriba iz boljinskih in dolinskih izvirov. Cerkev je obstajala še pred letom 1331. Tedanji župnik, Jakob Prašelj, je šel za kanonika k Sv. Justu. Tedaj je bila cerkev manjša od sedanje, ki je iz leta 1615. Glavni oltar je iz leta 1726. Cerkev ima pet oltarjev v baročni slogu: so kamniti in okusno opremljeni. Enako prižnica. Orgle, mogočne in lepo doneče, so iz prejšnjega stoletja. Oltar je obrnjen proti ljudstvu; pod in klopi so bili obnovljeni pred nekaj leti. Zal cerkev nima stropa, zato centralna kurjava bolj malo zaleže.

Nekoč je župnijska štela 24 vasi in zaselkov in 34 cerkva; med njimi so bile Bazovica, Lokev, Klanec, Lipica, Draga, Katinara, Boljunec, Boršt, Ocizla, Ricmanja, Gropada, Padriče, Gročana, Socerb in druge vasi. Zdal imamo v župniji štiri cerkve: župnijsko (sv. Urh), na Prebenegu sv. Anton Puščavnik, pri pokopališču sv. Martin verjetno iz leta 1436 in v Krog-ljah presv. Trojico. Zvonik se je zrušil leta 1918, a je spet zrastel leta 1957.

V župniji imamo Mladinski dom, kjer se ljudje radi zbirajo (za martinovanje, miklavževanje itd.). Imamo tudi bogato knjižnico, kjer so knjige vsem na voljo. Marsikdo brska za diplomu in poznanje naše preteklosti po naših starih listinah. Imamo več monografij o tem. Kot zanimivost naj navedemo, da je neki Fogarini bil trikrat imenovan za tukajšnjega župnika. Tržaški škof Goppo pa je tu prebil devet let (od 1450 do 1459).

Nekoč je župnijska štela 5.000 duš vštveši vse prej omenjene vasi. Zdal ima Dolina

sama 2.000 ljudi. V vasi je nekaj zelo dobrih in pobožnih vernikov. Zeleli bi, da bi vsi sodelovali, ko gre za važne zadeve. Pohvaliti moramo zlasti nekaj oseb, ki veliko žrtvujejo za boljšo čast. Imajo polne roke drugega dela in skrbi, a vedo, da se za Boga vedno splašča delati.

Cerkveno petje velikodušno vodi Oskar Kocijan že vrsto let. Naš zbor bi potreboval okrepitev mladih grl. Ob sobotah pojejo deklice pri maši pod vodstvom mlade dirigentke.

V cerkvi skrbijo redovnice za vse. Samo štiri so, a zelo zavzete. Bog jih ohrani še dolgo med nami, da bodo molile za nas. Ena sester daje injekcije. Pri njih biva tudi nekaj starih gospa, ki so z vsem preskrbljene.

Naša mladina se udejstvuje posebno v športu in pri godbi na pihala. Imamo pevski zbor »Valentin Vodnik«, ki že dolgo let razveseljuje srca in ušesa naših ljudi. Potrebna bi bila mladinska organizacija, ki bi pripravljala fante in dekleta za bodoče življenje, zlasti družinsko. Zeleli bi tudi več sodelovanja staršev pri vzgoji otrok. Ni vse koristno, kar dopade. Otroci potrebujejo bolj staršev kakor igrači in televizijskih programov.

V nedeljo 25. novembra pride k nam na obisk škof Belloni. Ostal bo med nami štiri dni. Skušal bo srečati čim več ljudi, vsakemu povedati vzpodbudno in tolažilno besedo. Ta obisk je velika milost za našo župnijo in že zdaj se g. škofu iz srca zahvalimo za njegov trud. Prepričani smo, da bo obrodil veliko sadu ob svojem času.

R. Bogatec, župnik

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ V Vatikanu so objavili dokument jugoslovanskih škofov, ki so ga ti sprejeli na svoji zadnji konferenci 10. in 11. oktobra in se nanaša na domnevna Marijina prikazovanja v Medjugorju. V tem dokumentu škofje naročajo duhovnikom, naj ne organizirajo romanj v ta kraj, dokler uradna Cerkev ne bo dala končne sodbe o teh pojavih. Tako vidci kot njihovi duhovni vodje pa so bili pismeno naprošeni, naj ne dajejo izjav za tisk ali v javnosti kot tudi naj se ne izrekajo o domnevnih čudežnih ozdravljenjih.

■ Predsednik italijanske vlade Craxi je v spremstvu šestih ministrov svoje vlade, med njimi je bil tudi Andreotti, v drugi polovici preteklega tedna obiskal Pariz, kjer se je srečal s predsednikom francoske republike Mitterandom in ministrskim predsednikom Fabiusom. Predmet razgovorov so bili dvostranski odnosi med državama in pa odnosi v Evropski gospodarski skupnosti, katere predsedstvo prevzame s 1. januarjem za šest mesecev Ita-

Misijonar Pavel Bernik med nami

Za letošnje misijonsko nedeljo se je pavel v naših krajih znani misijonar Pavel Bernik, ki deluje v Indiji že 50 let. Kot 17 letni dijak je odpotoval proti Turinu prav prve dni novembra 1934; v Turinu je čakal dobre tri mesece na ladjo v Indijo; tam je po končanih študijah postal duhovnik v salezijanski kongregaciji in takoj začel delo v pravih misijonih. V teh petdesetih letih je bil v domovini le štirikrat. V naših krajih je sedaj obiskal Nabežino, Sv. Križ, Boršt, Rojan, Šolske sestre pri Sv. Ivanu in Marijino družbo v ul. Risorta. Tretji dan se je malo ustavil na upravi Katoliškega glasa v Gorici. Ob slovesu nam je povedal, da se bo vrnil čez pet let kakor je sedaj navada za obisk misijonarjev iz daljnih krajev.

Misijonar Bernik je začetnik in pobudnik velike misijonske akcije, ki ima letos 30 let življenja med našimi rojaki na Koroškem. Tam so po njegovem nasvetu začeli duhovniki organizirati denarno pomoč za vzgojo posameznih določenih misijonarjev v Indiji. Prav letos na misijonsko nedeljo so v Tinjah na Koroškem vpisali sedemstotege misijonskega bogoslovca, ki ga bodo podpirali štiri oz. pet let do oltarja.

S to zelo koristno akcijo so začeli pred 30 leti v znani župniji Sele na Koroškem. V tem kraju so v teku let doslej podpirali kar 80 bogoslovcev. Sedaj je to velika misijonska akcija, ki ima svoj sedež v pastoralnem domu v Tinjah. Posameznim bogoslovcem iz raznih misijonskih dežel ne pomagajo samo župnije in društva, ampak tudi posamezne družine,

tudi posamezne osebe, ki imajo možnost in smisel za takšno krščansko pomoč. Mesečna vsota za misijonskega kandidata v Indiji znaša 250.000 lir kakor je povedal naš misijonar pri Marijini družbi v Trstu.

Tu dodamo, da se je uveljavila zadnja leta takšna misijonska izredna pomoč tudi na Tržaškem. Prav na misijonsko nedeljo smo zvedeli, da v Rojanu podpirajo sedaj že osmega bogoslovca. Prav tako delajo v Marijini družbi v Trstu, v Borštu, v Boljuncu in Mačkoljah. F. S.

S TRŽAŠKEGA

Slovinci zahtevamo dvojezične table

Enotna delegacija Slovencev v Italiji ugotavlja nevedrnost položaja, ki je nastal potem ko je občinska uprava pred dvema mesecema namestila na Tržaškem Krasu nove krajevne table samo v italijanščini. Zamenjava starih tabel z novimi je bila priložnost, da tržaška občinska uprava uresniči pričakovanja krajevnega prebivalstva in celotne naše narodnostne skupnosti, ki že vrsto let terja neodtujljivo pravico do dvojezičnih napisov povsod, kjer so Slovenci prisotni.

Pravica do dvojezičnih napisov spada, kot je dobro znano, v ustavno načela in v okvir mednarodnih obvez Italije in je jasno določena v Posebnem statutu Londonskega memoranduma.

Enotna delegacija je pred več kot mesecem dni zahtevala od tržaškega župana, naj se nemudoma popravi storjena krivica, ki ostro bode v oči slehernega demokratičnega človeka in predstavlja dodaten člen v celi vrsti pritiskov, ki se v zadnjih mesecih vršijo na našo narodnostno skupnost. Neobčutljivost tržaške občine je toliko bolj obsojana vredna v trenutku, ko bi postavitve dvojezičnih napisov lahko predstavljala dejanje dobre volje in konkretni korak naprej k reševanju naših odprtih vprašanj in ustvarjanju sožitja.

Enotna delegacija zato izraža solidarnost krajevnemu prebivalstvu in podpira njegova prizadevanja, da se postavitve dvojezičnih tabel uresniči. V sodelovanju s koordinacijskim združenjem vzhodnokraških vasi poziva Enotna delegacija vso slovensko javnost, naj se množično udeleži manifestacije za dvojezične napise, ki bo v Trebčah, v nedeljo, 18. novembra, ob 11. uri.

Slovinci po svetu

V Rimu je umrla Julijana Ipavec-Famularo

Kakor drobno ptičko, zaprto v kletki, so dogodki ob prvi svetovni vojni poglani s Krasa daleč na italijanski jug. Kmalu je izgubila svoje najdražje. Bila je sama v tujem okolju. V njem ni bilo ljubezni, ne poštenosti ne usmiljenja ne dobrote. Sama je pričela svoj križev pot. Skoraj še otrok je postala zvesta žena in dobra mati. Bila je ves čas verna, pogumna, iskrena Slovenka. Iz ruševin prve svetovne vojne je zgradila svoj novi dom.

V času druge svetovne vojne se je družina preselila v Rim. Mož inženir se je uveljavil v službi, sin in hči sta se izobrazila. Bila je dobrotnica revežev župnij na Merulani in kasneje na Aventinu. Njena sreča pa je bila le kratkotrajna. Sin ji je umrl, hči si je ustvarila lastno družino. Tedaj se je vključila v dejavnost rimskih Slovencev, ki so pričeli s svojim verskim in kulturnim delom. Udeleževala se je sestankov, zborovanj, razgovorov in sej, pomagala pri gradnji Slovenika, iskala Slovence v Rimu, zbirala darove za slovenske misijonarje in druge potrebne.

Sredi tega dela ji je umrl mož. Spet je bila prepuščena sama sebi. Leta so ji odvzela moči. Odpeljali so jo v zdravstveni zavod. Dobro pripravljena je umrla 5. avgusta letos. Vstajenje pričakuje na rimskem pokopališču v skupni slovenski grobnici.

Pričujoče vrstice naj bodo izpolnitev njene želje, da bi o njej po smrti pisal »Katoliški glas« kot je to storil ob smrti g. Dekleve. Naj v Bogu počiva. - R. R.

Nepismenost v svetu

Glavni ravnatelj UNESCA Amadou Mahtar M'Bov je objavil podatke o nepismenosti v svetu. V zadnjih 15 letih je število nepismenih v svetu naraslo od 760 milijonov na 857 milijonov, število šolobiskujočih pa se je v istem času dvignilo od 455 na 950 milijonov.

Iz števerjanske župnijske kronike

Dne 21. oktobra je števerjanski mladinski zbor, ki ga vodi Anka Černic, gostoval v Milanu pri tamkajšnjih Slovencih. Zbor je pel pri maši za Slovence v cerkvi sv. Tomaža, v središču Milana, nedaleč od stolnice. Otroke so na potovanju spremljali starši in prijatelji, ki so napolnili kar dva avtobusa. S trga pred cerkvijo so odpotovali ob 6. uri zjutraj.

Ob odhodu je deževalo, a v Milanu je naše potnike sprejelo toplo jesensko sonce; pred mašo (ki je bila ob 16. uri) so si mogli še ogledati znamenitosti mesta. Mladinskemu zboru je to srečanje oskrbel dr. Oskar Simčič, naš bivši župnik, ki sedaj skrbi; da imajo milanski Slovenci enkrat mesečno mašo v slovenščini, pri kateri vsako toliko sodeluje kak slovenski zbor z Goriškega ali Tržaškega.

Po maši je bil družabni večer. Gostitelji so poskrbeli za prigrizek, a tudi naše števerjanske mame so jim priskočile na pomoč tako, da se je vse prijetno izteklo in so si obojestransko zaželeli še takih srečanj. Za to lepo doživetje Bog povrni vsem!

Dne 1. novembra je umrl v Idriji upokojeni učitelj Viktor Jereb. Pokopan je v Cerknem poleg žene, ki mu je umrla pred osmimi leti. V Števerjanu je učiteljeval od 1926 do 1929, ko so ga preemstili v notranjost države. Njegovi učenci se ga s hvaležnostjo spominjajo. Tudi on je ohranjal najlepše spomine na tista lepa leta učiteljevanja v naši vasi. 20. novembra bi dopolnil 80 let. Bog mu povrni za vse vzgojno delo, ki ga je opravljal med našim narodom.

Zopet beležimo smrt domačina. Pri letal-

ski nesreči v bližini Ribnice na Dolenjskem je smrt zajela tudi Števerjanca Radota Klanjščka, generala podpolkovnika v jugoslovanski vojski. Njegovega pogreba se je udeležilo veliko naših ljudi. Ljubljanska televizija je na podlagi podpisov v žalno knjigo (posebej za Števerjance) sporočila, da jih je bilo kar 200.

Mnogi izmed nas starejših se ga bomo spominjali kot 18-letnega vitkega svetlolasga mladeniča, polnega življenja izpred leta 1943. Pri partizanih je napredoval in po vojni so ga poslali na vojno akademijo. Pozneje je v armadi dosegel čin generala in poveljnika teritorialne obrambe za Slovenijo.

V nedeljo 11. novembra smo Števerjanci praznovali »zahvalno nedeljo«. Dekleta in žene iz ščednega so očistile cerkev. Oltarji so bili okusno okrašeni s cvetjem, jesenskim sadjem in zelenjavo. Že na predvečer praznika so zvonovi ubrano pritrkovali. V nedeljo pri jutranji maši je bilo izpostavljeno Najsvetejše. Po deseti maši je domači g. župnik blagoslovil traktorje. Ob petih popoldne je bila v cerkvi zaključna pobožnost. Nekaj misli o zahvalnici je podal dr. Humar.

V Sedejevem domu nam je SKPD »F. B. Sedej« pripravilo pester kulturni program: ansambel Syromakki iz Gorice je zaigral nekaj poskočnih; sledilo je nagrajevanje zmagovalcev športnega tedna. Otroški in mladinski zbor, ki ga vodi Anka Černic je zapel kar deset pesmi. Za zaključek je Marjan Terpin v barvnih diapozitivih prikazal nekaj značilnosti in naravnih lepote naše vasi. Sledil je družabni večer z običajno zakusko. **Ada Gabrovec**

lija. Seveda so prišle na vrsto tudi nedavne volitve v ZDA in s tem v zvezi možnost obnovitve dialoga med Vzhodom in Zahodom.

■ Avstrijski parlament je soglasno obsodil uboj begunca, ki mu je uspelo prekoračiti češkoslovaško mejo, pa so ga obmejni stražniki ubili, ko je že bil 300 m znotraj avstrijskega ozemlja. Gre za 33-letnega Františka Faktorja, ki ga je šest dni po smrti našel neki kmet v bližini kraja Gmünd. Fritz Marsch, tajnik avstrijske socialistične stranke je dejal, da gre za brutalen umor, ki mora biti najstrožje obsojen. Avstrija pričakuje, da bodo češkoslovaške oblasti ob tem primeru spremenile svoje ravnanje, ki nasprotuje obvezam, sprejetim v Helsinkih.

■ V Moskvi je bila 7. novembra tradicionalna vojaška parada ob proslavi 67. obletnice oktobrske revolucije. Vsi so opazili, da je bil odsoten obrambni minister Ustinov. Namesto njega je imel govor njegov namestnik maršal Sokolov, ki je ponovil običajne napade na ZDA in vojaški pakt Nato, o SZ pa dejal, da »ostaja neomajni zastavonoša miru, ki ima vojsko zgolj zato, da brani pridobitve sovjetske družbe in njenih zaveznikov«. Tuji opazovalci pa so hitro ugotovili, da na vojaški paradi ni bilo opaziti novih tipov orožja.

■ Zaradi zadnjih protivladnih demonstracij je čilska vojaška vlada v vsej državi uvedla obsedno stanje, kar pomeni, da ima oblast pravico aretirati, konfinirati ali izgnati brez predhodnega sodnega naloga katero koli osebo, ki jo smatra nevarno javnemu redu. Suspendirana je tudi pravica do zborovanj, tisk pa je podvržen cenzuri.

Kamenčki

Špijoni v cerkvi

Brali smo, da so na Hrvaškem obsodili župnika zaradi pridige v cerkvi. Nič novega. Dekan msgr. A. Novak je v Črniški kroniki dne 31. maja 1944 zapisal:

»Ker sem v maju dvakrat govoril o komunistih na prižnici, sem 29. maja dobil obisk nekega višjega funkcionarja OF, ki mi je nujno svetoval, naj tega več ne storim. Komunistična partija Slovenije tega ne trpi. Ni se mi zdelo vredno debatirati z njim, ker bi mojih razlogov itak ne upošteval.

Dobro so pa izsolali naše prismojeno ljudstvo, da si skoraj dobesedno zapomni, kar sliši s prižnice, a ne da bi se po tem ravnalo, ampak da bi poročalo na »višje« mesto, kaj je župnik rekel.

Ko so bili tu Lahi, so imeli špijone v cerkvi, ki so nas nadzorovali, zdaj jih imajo po komunisti. Vedno ista lajna! Absolutistični sistem ne more vladati brez špijonov.» **(r + r)**

Z GORIŠKEGA

Orgelski koncert na Mirenskem gradu

Na praznik sv. Martina je bil na Mirenskem Gradu izveden orgelski koncert, ki ga je imel prof. Hubert Bergant. Ta koncert je imel še poseben okvir v tem, da so ga prireditelji posvetili petdesetletnici našega znanega orgelskega umetnika. Tako so med drugim zapisali v predstavitvi: »Vedno znova občudujemo mojstrovstvo suvereno obladovanje inštrumenta, popolnost interpretacije, sijajnost prstne igre, fantastičnost pedala, nedosegljivo obvladovanje orgelske literature... Navdušujejo nas njegovi koncertni podvigi doma in v tujini, ki ga uvrščajo v virtuoza svetovnih dimenzij.« In ob koncu tako zaključujejo: »Danes se vsi veselimo njegovega življenjskega jubileja in ga z iskreno hvaležnostjo proslavljamo tako kot je mojstru najbolj všeč: ustvarjanje — z novimi spoznanji zakladov orgelske umetnosti.«

Duh teh besed je lepo prišel do izraza tudi v voščilih in pozdravih v cerkvi, posebej ob koncu s pristnim pevskim voščilom »Mnogajaj ljeta«. Prav tako je izzevelo družabno srečanje po koncertu v samostanskih prostorih, ki so ga poleg slavljence in seveda mirenskih prirediteljev udeležili tudi razni goriški prijatelji in poslušalci.

Hubert Bergant je na tem koncertu, ki se ga je udeležilo izredno veliko število poslušalcev predstavil skladbe Telemanna, Walonda, Mozarta, Elgarja, Pacha in Guilmanta. Z bleščečo orgelsko tehniko in občuteno interpretacijsko silo je orgelski mojster prešel od baroka mimo klasične do novejšo romantike in skoraj sodobnih slogov ter vsem kompozicijam vtisnil osebni izvajalski pečat.

V teku letošnje sezone bomo prav gotovo prof. Berganta poslušali tudi v Gorici, kjer je pred 20 leti začel s svojimi nastopi v zamejstvu. - ab

Iz slovenske Koroške

Misijonska tombola v Celovcu

Dijaki slovenske gimnazije v Celovcu, člani Marijine kongregacije, so v sredo 24. oktobra priredili veliko misijonsko tombolo. Vršila se je v dvorani novega Modestovega dijaškega doma. Sodelovala so tudi dekleta iz Slomškovega doma. Zbrali so nad 300 dobitkov. Med dobitki je bilo tudi brezplačno potovanje v Lurd, potem v Rim, dopust na otoku Mljetu pri Dubrovniku ali v samem Dubrovniku, televizijski aparat, bicikel itd. Uvodni govor je imel lazarist Franc Sodja CM, ki je prišel iz Kanade. Pohvalil je zavzetost koroških Slovencev za pomoč misijonom, saj so doslej že podprli 700 bogoslovcev in redovnih sester v misijonskih deželah. Organizatorji so prodali 8.000 srečk. Udeležba pri misijonski tomboli je bila številna. In denarni uspeh? 30.000 šilingov, kar je približno 2.700.000 lir.

Šport

Nova telovadnica

Nova telovadnica, lahko bi jo krstili telovadnica »Olympia«, stoji pokrita in čaka na ureditve notranjosti. Nekaj je že narajenega, postavljene so tribune iz cimenta. Čakajo še okna, tlak, električna napeljava in ogrevanje.

Vsi želimo, da bi se v novi telovadnici čimprej srečali. Zato vsi podprimo nadaljnje stroške za dela v tem objektu! Nekateri so zanj že veliko žrtvovali. Posnemajmo jih tudi s posojili.

Vbu Videm - Olympia Terpin 2 : 3

(11 : 15, 13 : 15, 16 : 14, 15 : 13, 2 : 15)

Goričani so si v soboto 10. novembra izbojevali prvi par točk v letošnjem prvenstvu in to na tujem. Pot do zmage pa ni bila lahka, saj so »plavi« po vodstvu v prvih dveh setih dopustili, da je prišlo do izenačenja 2 : 2. Odločil je šele zadnji set, ki je bil izključna domena slovenskih igralcev.

Videmsko moštvo igra zelo enostavno, ker mu manjkajo dobri tolkači, Olympii pa se pozna še neuigranost, kar se najbolj vidi pri napakah v polju in v slabo zaključenih akcijah. V nadaljevanju prvenstva se bo treba seveda še močno potruditi, kajti borba za obstanek bo letos izredno huda.

Olympia je nastopila v naslednji postavi: Cotič M., S. in I.; Terpin D., S. in A.; Neubauer, Kuštrin, Simčič, Dornik, Košič, Spacapan. - M. S.

goriške novice

Letošnja Cecilijanka

Priljubljena goriška pevska revija Cecilijanka, ki je vsako leto deležna velikega obiska in odmeva, bo letos že 26. po vrsti. Nastopili bodo številni domači zbori, z njimi pa se bodo predstavili tudi gostje iz Slovenije, Koroške, Benečije, Kanalske doline. Nastopajočih zborov je vedno veliko in tudi na tej Cecilijanki jih bo sodelovalo čez dvajset.

Posebnost letošnje revije so odlikovanja, ki bodo podeljena zborom in pevovodjem, ki z letošnjim letom beležijo 25. nastop na reviji. Ta priznanja bodo postala običaj, saj se bo podelitve priznanj nadaljevala tudi v prihodnjih letih.

V soboto zvečer ob 19.45 bo tudi odprtje razstave del slikarke Veselke Šorli-Puc iz Ljubljane, priznane umetnice, ki je svoja dela že večkrat predstavila v slovenskem in jugoslovanskem prostoru, razstavljala pa je tudi v Sev. Ameriki. Dela bodo na ogled še v naslednjem tednu vsako popoldne od 17. do 19. ure.

Nastopili bodo sledeči zbori: 1. mešani zbor L. Bratuž, Gorica; 2. Dekliški zbor Doberdoba; 3. mešani zbor Pod lipo iz Špetera v Slov. Benečiji; 4. moški zbor Svoboda iz Anrovega; 5. dekliški zbor Steverjan; 6. moški zbor Jezero iz Doberdoba; 7. zbor Sovodenjska dekleta; 8. Soški oktet iz Gorice; 9. dekliški zbor Rupa-Peč; 10. mešani zbor iz Sveč na Koroškem; 11. moški zbor Mirko Filej iz Gorice; 12. mladinski zbor Bilje-Orehovlje-Miren; 13. mešani zbor Standrež; 14. mešani zbor Planinka iz Ukevi; 15. moški zbor Skala iz Gabrij; 16. mešani zbor F. B. Sedej iz Steverjana; 17. mešani zbor Rupa-Peč; 19. dekliški zbor Devin; 19. mešani zbor Vrtojba; 20. moški zbor Stmaver; 21. mladinski mešani zbor Ojsternik iz Ukevi; 22. moški zbor Fantje izpod Grmade; 23. mešani zbor Hrast iz Doberdoba; 24. moški zbor Novi sv. Anton, Trst.

Travniške orgle potrebujejo pomoči

V cerkvi sv. Ignacija na Travniku so gotovo najlepše in največje orgle na Gorškem. V sedanjih zasedbi so bile postavljene pred več kot petdesetimi leti, načrt oz. sestavo je pripravil takratni organist prof. Emil Komel. Orgle imajo tri igralnice in pedal, skupno s skoraj 50 registri. Posebej so po svoji sestavi primerne za izvajanje romantične in moderne orgelske glasbe.

Na teh orglah je bilo še v bližnji preteklosti veliko izbranih koncertov; celotni baročni monumentalni okvir travniške cerkve pa je dal vsemu temu še svoj poseben čar. Zadnja leta so orgle začele vidno pešati, dokler niso zadnji čas skoraj povsem odpovedale, saj so uporabljive le še (in še to za koliko časa?) za najskromnejšo spremljavo pri liturgiji.

Razne so pobude za to, da bi prišlo do njih temeljitega in splošnega popravila. Travniška župnija je tudi naslovila zadevno prošnjo na deželno upravo za finančno kritje stroškov, a zaenkrat še ni odgovora. V ta namen sodi tudi interpelacija, ki jo je občinski svetovalec SSK A. Bratuž vložil na goriškega župana, v kateri med drugim sprašuje občinsko upravo, kaj namerava narediti, da se rešijo te znamenite orgle, ki so med drugim pravi kulturni spomenik celotne goriške skupnosti.

Uspel prvi koncert letošnje sezone

V četrtek 8. novembra je bil v gorškem Kulturnem domu prvi glasbeni večer letošnje koncertne sezone, ki jo prireja Glasbena matica, ZSKP in ZSKD v Gorici. Nastopila je mlada tržaška harfistka Jasna Corrado Merlak, ki je odigrala vrsto klasičnih in modernejših del. Na sporedu so bile skladbe Händla, Haydna, neznanega skladatelja 16. stol., Smetane, Grandjanyja, Halffterja ter Albeniza. Nekatera dela so bila originalno pisana za harfo, druga pa prirejena (kot Sme-

tanova Vltava). Tržaška harfistka je zelo uspešno in prepričevalno nastopila ter pokazala na vse številne izrazne možnosti tega krasnega glasbila. Občinstvo (ne prav zelo številno) je mlado umetnico toplo nagradilo.

Naslednji koncert bo decembra z nastopom pihalnega kvinteta Ibert.

Podgora

Umestitev novega župnika. V nedeljo 11. novembra je bil za novega podgorskega župnika slovesno umeščen dosedanj župnik v Stmavru dr. Anton Rustia. V novo župnijo ga je uvedel škofov vikar za slovenske vernike dr. Oskar Simčič. Pri maši ob 9.30 sta bili prisotni obe narodnostni skupnosti, tudi pozdravi, nagovori in petje so bili dvojezični. Vsa svečanost je izvenela v željo, da bi vsi župljani aktivno podprli svojega dušnega pastirja in skupno, brez pridržkov, pomagali graditi domače farno občestvo.

Jazbine

Nova cesta. Iz »Steverskega vestnika« povzemamo, da sta odbora Briške gorske skupnosti in goriške pokrajine na skupni seji 11. oktobra sklenila, da se obnovi cesta, ki veže Jazbine z Ločnikom, tj. z Gorico prek Gradiškute. Ta cesta je najkrajša povezava Jazbin z Gorico. Za obnovo ceste bodo uporabili 1,5 milijarde lir. Predsednik Briške gorske skupnosti je Hadrijan Korsič, goriške pokrajine pa prof. Silvano Cumpeta.

Za Jazbine bo nova cesta velika pridobitev, saj bo vas pridobila na pomenu. Jazbinci naj skrbijo, da ohranijo še nadalje značaj slovenskega naselja in da se ne prevzamejo, ko že imajo lepo cerkev, novo pokopališče in dostojen spomenik padlim domačinom. Poleg tega bodo obnovili še Teufenbachov dvorec, ki je zanj dežela že nakazala 300 milijonov lir. Dela bi se morala kmalu začeti.

OBVESTILA

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu v ul. Brandesia 27 bo v nedeljo 18. novembra ob 17. uri predavanje z barvnimi diapozitivi o Tuniziji. Predavala bo prof. Ksenija Levak Budal. V odmoru srečolov za svetoivanski odsek Vincencijeve konference.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3, bo v ponedeljek 16. novembra predaval prof. Peter Kovačič o usodi slovenstva v krščanski civilizaciji. Začetek ob 20.30.

Na praznik Matere božje zdravja, v sredo 21. novembra bo v cerkvi sv. Marije Velike v Trstu ob 16. uri maša za slovenske vernike. Maševal in pridigal bo g. Žarko Škerlj, župnijski upravitelj v Mačkoljah. Glavni namen letošnjega srečanja je skupna molitev za duhovniške poklice.

DAROVI

Za cerkev na Opčinah: Albin Koterle 50.000; N. N. 50.000; Mario in Viktorija Sossi v spomin na rajne 30.000; N. N. ital. jezika 25.000; Jolanda Malalan 15.000; Ermanno Pauluzzi ob krstu sinčka Simona 15.000; Angela Škerlavaj-Šuligoj s hčerko Jadranko v počastitev spomina vseh svojih pokojnih 10.000; Nerina De Natale 5.000; razni 32.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: Fabio Ferfoglia 5.000; hči v spomin Marije Bubnič 5.000; N. N. 10.000; Marija Mesarjeva 10.000; Pepi Križmančič v spomin na mammo Ivanko 55.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Zora Ražem v spomin na starše 20.000; dr. Maks Sah 50.000; Marija Živic 30.000 lir.

Za svetovanski Marijin dom v Trstu: Darko, Zinka in Marta ob prvi obletnici smrti Ladija Bak 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Standrež

Zahvalnica. Letos je bila v nedeljo 11. novembra, na sam dan sv. Martina. Ze na predvečer je PD Standrež pripravilo pristno martinovanje, ki se ga je udeležilo nad 60 tako mladih kot odraslih. Med tradicionalno večerjo (ajdova polenta in novo vino) je mladina priredila srečolov s praktičnimi dobitki. Nato je društveni predsednik dr. Damjan Paulin prikazal barvne diapozitive iz vaškega in društvenega življenja.

Na samo zahvalno nedeljo smo se najprej pri maši Bogu zahvalili za sadove zemlje. Pri darovanju so deklice in fantje mladinskega zbora v narodnih nošah prinesli na oltar pridelke naših vrtov in njiv. Po maši so se vsi navzoči zbrali na trgu pred cerkvijo, kjer so naši kmetje, združeni v Kmečkem društvu na velikem vozu razstavili vse, kar zemlja rodi in daje, na mizah pa je bil kruh in vino za vse prisotne. Cerkevni mladinski zbor je najprej zapel tri pesmi, med njimi tudi novo priložnostno, ki jo je spesnila Ljubka Šorli, za štandreški zbor pa uglasbil Zorko Harje. Pesem nosi naslov »Na dan zahvalni«, glasi pa se:

*Sadovi zemlje, delo, zdravje, moč
so dar, ki z njim osrečuješ,
Gospod, iz dneva v dan,
da moremo živeti, Te slaviti,
da moremo Te z upanjem ljubiti.*

*Na dan zahvalni v srca nam poglej:
hvaležnosti svetilka v njih trepeče
za Te, ki vir dobrote si in sreče.*

*Dari nam vse je Tvoja roka dala —
naj Tebi, Oče naš, gre čast in hvala.*

Sledil je blagoslov razstavljenih pridelkov ter novih kmetijskih strojev. Po pokušanju domačega kruha in vina je odbor Kmečkega društva nato svoje člane povabil v vaško gostilno na zakusko.

Andrej Pavlin — devetdesetletnik. Naš vsem znani in splošno spoštovani vaščan Andrej Pavlin je v petek 9. novembra dopolnil 90 let življenja. Trenutno je med možni najstarejši, obenem pa še vedno krepak, zdrav in aktiven.

Svoj rojstni dan je praznoval tako, da se je podal v kraje pod Sv. Višarjami in v Avstrijo, ki jih obiskuje vsako leto. Njegovi življenjski spomini bi napolnili debelo knjigo. Bil je avstrijski vojak na italijanski in ruski fronti ter skoro tri leta ruski ujetnik v Ukrajini. Doma pa se je udeleževal predvsem kot cerkveni in prosvetni pevec, to kar 44 let, nadalje je bil vnet odriški igralec, za kar zasluži vse naše priznanje, pohvalo in zahvalo. Tudi njegov sin Andrej in vnuk Igor sta zvesta cerkvena in prosvetna pevca.

Jubilantu iz srca čestitamo in voščimo, da bi dočakal tudi svojo stoletnico, zato mu želimo še naprej trdnega zdravja in božjega varstva.

Za spoštovanje pravic Posebnega statuta

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svoji seji 31. oktobra obravnaval politični položaj v luči zadnjih dogodkov in pojavov, ki nas v živo zadevajo kot demokratične državljane in pripadnike slovenske manjšine, in to ob 30-letnici Londonskega sporazuma in vrnitve pod Italijo.

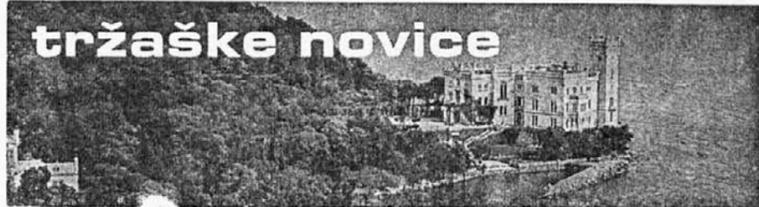
Pri tem je prišla do izraza ugotovitev, da ta obletnica ni bila izkoriščena s strani odgovornih oblasti kot priložnost za vsaj delno nadoknadenje posledic zavlačevanja z uresničitvijo slovesno sprejetih obveznosti do naše manjšine. Nasprotno, prav v tem letu smo bili pričr več dogodkom, ki odražajo staro nacionalistično miselnost do prisotnosti slovenskega življa na teh tleh in do enakopravnosti uveljavljanja njegovega jezika v upravnih aktih, sodnih izrekih, krajevnem označevanju imen.

Za lačne po svetu: Anica Ferluga 10.000 lir.

Misljovski brat G. Musizza: za misijonarja Stanta 10.000, za Katoliški glas 10.000 lir.

Za misijone: slovenski verniki iz Ronk 131.7000 lir.

tržaške novice

Nesprejemljive trditve

Deželno tajništvo SSK je v zvezi z nedavnim govorom ministrskega predsednika Craxija v Trstu dalo naslednjo izjavo:

Ministrski predsednik poslanec Craxi je na slovesni proslavi 30-letnice vrnitve Italije v Trst imel na trgu Unità slavnostni govor, v katerem so med drugim nekatere trditve, ki jih ne moremo neprizadeto prezreti, pa čeprav gre za izjave samega predsednika vlade.

Začudilo nas je zlasti tako izrazito poudarjanje italijanstva Trsta in pa trditve, da ni odprt noben pereč problem v zvezi z manjšinami. Govorec o mirovni pogodbi po drugi svetovni vojni je predsednik Craxi dobesedno dejal: »Izpodbijalo se je italijanstvo Trsta in okrog mesta se je začrtala krivična, utesnjevalna in groteskna meja glede na socio-ekonomske probleme.«

Vsekakor čudna in nesprejemljiva izjava najvišjega vladnega predstavnika in hkrati vsedržavnega tajnika italijanske socialistične stranke, ki bi mu moralo biti tuje poudarjanje kakršnega koli nacionalizma in zlasti še tu ob meji.

Tudi trditve, da »ni odprt noben boleč problem slovenskih manjšin v Italiji in italijanskih v Jugoslaviji«, je zelo poceni. Ali vprašanje globalne zaščite Slovencev ni noben boleč problem?

Devin-Nabrežina

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti izraža zadovoljstvo nad sklepom, ki ga je občinski odbor sprejel na predlog odbornika za urbanistiko Bojana Brezigarja v zvezi z varianto občinskega regulacijskega načrta. S tem sklepom je bilo dokončno rešeno vprašanje parkov, ki je bila še zadnja odprta točka obširne problematike variante regulacijskega načrta, ki pobilže zadeva slehernega občana, še zlasti pa prebivalstvo slovenskih vasi.

SSK ob tem izraža predvsem zadovoljstvo, da so bili osvojeni njeni predlogi, tj. da se v varianto regulacijskega načrta ne vključi Kraškega parka. To stališče je sekcija SSK sporazumno s pokrajinsko urbanistično komisijo in s pokrajinskim tajništvom od vsega začetka zagovarjala predvsem zato, ker bi vključitev velikih področij v omenjeni Kraški park pomenila novo zaseganje naše zemlje za potrebe mesta. Res je sicer, da deželni zakon predvideva razvojne možnosti naravnih parkov in tudi ustreza finančna sredstva, ki pa so v vseh teh dvajsetih letih, kolikor obstaja dežela, dosledno romala v Furlanijo in ni sploh nobenega jamstva, da bi se to mačevosko zadržanje do Krasa spremenilo. Zato SSK dosledno vztraja na stališču, da bi bila vključitev Kraškega parka v regulacijski načrt škodljiva in v

nasprotju z interesi prebivalstva.

Istočasno pa izraža devinsko-nabrežinska sekcija SSK tudi upanje, da več kot šestmesečna zamuda, do katere je prišlo zaradi togih in nesprejemljivih stališč komunistične partije v zvezi s Kraškim parkom ne bo vplivala na pravočasno odobritev variante regulacijskega načrta.

Bazovica

20-letnica Slomškovega doma ni bila samo spomin na preteklost, na dvajsetletno delovanje, temveč tudi dokaz, da živimo, delamo, se veselimo. Zato smo v okviru te proslave imeli več prireditev in srečanj. Nekaj smo že poročali v Katoliškem glasu in sicer o glavni prireditvi, ki je bila res slovesna in je ostala vsem navzočim v najlepšem spominu. Tedaj je nastopil Tržaški oktet, govornik pa je bil prof. Ivan Artač.

Kmalu za tem smo imeli v gosteh glasbeno skupino iz Danske (mladino nemške manjšine). Srečanje je bilo zelo priskrbeno in iskreno. Spoznali smo njih razmere, oni pa naše.

V nedeljo 21. oktobra smo po maši odprli razstavo 20-letnega delovanja našega doma. Razstavo sta pripravili družini Ozbič in Ražem, ki sta skrbno in načrtno predstavili na stenah dvorane plodovito delovanje naše mladine. Pri odprtju je sodelovala osnovna šola »P. Trubar«.

V nedeljo 28. oktobra nas je razveselila trebenska šola »P. Tomažič« z veseloigro »Iz starih cajtev«. Igra poteka v domačem narečju in je posejana s smehom, petjem in narodnimi plesi. Nastop je bil zelo posrečen in je žel veliko ploskanja številne občinstva. Vso čast učiteljem, učencem in staršem, ki so otroke spremljali.

»Hvaležnica« je pri nas že veliko let priložnost za srečanje v cerkvi in v Slomškovem domu. Vedno več ljudi sodeluje z darovi zemlje in iz kuhinje, ki jih prinesejo k oltarju. Del teh skupno zaužijemo na srečanju v Slomškovem domu, večji del pa izročimo bratom invalidom, ki so na Opčinah v Skupnosti Družina.

V Slomškovem domu smo popoldne poslušali otroški zbor »Slomšek«, ki ga vodi Giorgina Piščanec ter duet Tamara Ražem in Marko Ozbič pri klavirju. Z zanimanjem smo sledili predavanju diapozitivov z glasbeno in besedno spremljavo z letošnjega izleta po Apuliji. Oddajo je pripravila družina Ražem ob sodelovanju družine Ozbič. Tako smo doživeli lepoto skupnosti, ki hoče biti zvesta svojim narodnim in verskim izročilom.

Razstava se nadaljuje. Kdor le more, naj si jo ogleda. Hvala vsem, ki so sodelovali. Voščilo Slomškovega domu, da bi še naprej uspešno deloval v korist naše skupnosti.

Koncert dekliškega zbora »Slovenski šopek«

S celovečernim koncertom v nedeljo 18. novembra bo dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj stopil v peto leto delovanja. Zbor je znan po lepo gojenem petju, ki je sad dolgoletnega skrbnega študija. Pravim dolgoletnega študija, čeprav so dekleta še mlada. Prej so bile namreč članice otroškega zbora istega imena. Ves čas jih vodi vzgojiteljica Ljuba Smotlak.

Program, ki ga bo zbor izvedel v nedeljo v srenjski hiši v Mačkoljah, ima tri dele. Prvi obsega poleg Pozdrava Jožeta Leskovarja ljudske napeve v harmonizaciji Tomca, Liparja, Boleta in Kra-

molca. V drugem delu so razporejene ljudske in umetniški obdelavi Vrabc, Weingerja, Ježa in Wunscha. Tretji, najdaljši del, obsega umetne pesmi Vecchija, Flajšmana, S. Vremšaka, E. Adamiča, Pirnika, Maliča, Fabianija in Hareja. Priložnostni govor bo imel Tomaž Simčič.

Da pripravi zbor mladih ljudi, ki imajo poleg šole številne druge obveznosti in zanimanja, spored pesmi za cel večer, je dejstvo, vredno priznanja in vse naše pohvale. Ker zbor poznamo, pričakujemo z velikim zanimanjem njegov nastop prihodnje nedelje ob 17. uri.

Dekliški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj, ki ga vodi Ljuba Smotlak, na reviji Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu 28. novembra 1982

Banca Agricola Gorizia c.r.ag.l.
Kmečka banka Gorica v.z.zo.l.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN

Spored od 18. do 24. novembra 1984

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mladinski oder: »Poptopljena galeja«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Sport in glasba ter prenosi z naših prirediteljev.

Ponedeljek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 J. J. Rousseau: Vaški vedež, operna enodejanka. 11.30 Literarni listi. 12.00 Gledališki glasovi. 13.20 Primorska poje '84: zbor Tomos iz Kopra, zbor Obala iz Kopra, zbor Razpotje s Cola. 14.10 Otroški kotiček: »Naši prijatelji z repom«. 15.00 Iz šolskega sveta. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.10 Flavtista Roberto Fabriciani in Erika Slama. 18.00 Tostran in onstran sonca.

Torek: 8.10 Dosje Koprivišče. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 Proti filmskemu ustvarjanju. 14.10 Povejmo v živo. 15.00 Mladi mladim. 16.00 Športna tribuna. 17.10 Mi in glasba.

Sreda: 8.10 Športna tribuna. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka. 12.00 Liki iz naše preteklosti. 13.20 Mešani zbor Slovenec iz Boršta. 14.10 Povejmo v živo. 15.00 Otroci, zdaj ste na vrsti vi! 16.00 Od Milj do Devina. 17.10 Skladatelj Milan Stibilj. 18.00 Poezija slov. zahoda.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Zapiski na robu. 12.00 Sestanek ob dvanajstih. 14.10 Povejmo v živo. 16.00 Na goriškem valu. 17.10 Letošnje zborovsko tekmovanje v Arezu. 18.00 Kulturna srečanja.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Beležka. 12.00 Pristrčne pozdrave iz... 13.20 Revija ZCPZ '83: dekliški zbor Slovenski šopek in mešani zbor Marij Kogoj. 14.10 Povejmo v živo. 15.00 V svetu filma. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.10 Harmonikarski ansambel Synthesis 4. 18.00 Kulturni dogodki. 18.30 Nabožna glasba.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncert RAI iz Turina. 11.40 Beležka. 12.00 Glasnik Kanalske doline. 14.10 Otroški kotiček: Na leti preprogi. 15.00 Glas-

beni portret Urbana Kodra. 16.00 V svetu valčka. 17.10 Harmonikarski ansambel Synthesis 4. 18.00 Roman »Danes grofje celjski in nikdar več«. 18.35 Košarkarska tekma Udine Nord - Jadran.

DAROVI

Za Katol. dom: Marijina družba 40.000; N. N. 10.000; N. N. 100.000.

Za Zavod sv. Družine: V. P. 20.000 lir.

Zavod sv. Družine in Alojzijeve se zahvaljujeta šolarjem iz Sovodenj ter njihovim staršem za pecivo in pridelke zemlje ob zahvalni nedelji. Enako se zahvaljuje dobrim obdelovalcem zemlje iz Standreža za pridelke vrta in njive.

V.J.D., Gorica: za Katoliški dom 100.000, za telovadnico 100.000, za Katoliški glas 100.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: V. D. 20.000; N. N. 100.000 lir.

Namesto cvetja na grob Milke Goričan: N. D., Gorica za cerkev sv. Ivana v Gorici, za Alojzijeve, za Zavod sv. Družine, za novo telovadnico v Gorici po 20.000, za lačne otroke pa 40.000 lir.

N. N., Gorica: za Katol. glas, za slovenske misijonarje in za lačne po svetu po 1.000.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti drage žene Zofije: J. C., Gorica za Katol. dom 100.000 lir.

Za spomenik padlim v Jazbinah (3. seznam): po 30.000: Mario Hlede, N. N., Ladislav Colja, Anton Bučinel, Romano De

Carlo, Izidor Prinčič; Roman Vogrič 25.000; po 20.000: Davorin Koren, Marko Hlede, Joško Vogrič, Anica Valentinčič, Ljubka Hlede, Miroslav Humar, Ladko Lazar, Anton Klanjšček, Milan Miklus, Jožef Colja; po 10.000: Mirko Mužič, Genio Marega, Franko Hlede, Viktorija Maraž, Angelo Punteri, Milka Mužič.

Za elektrifikacijo zvonjenja na Vrhu: Zora Devetak, Tržič 30.000 lir.

Za župnijsko dvorano v Nabrežini: Albina Pertot namesto cvetja na grob Stanka Kosmine 50.000; Drašček 10.000; Gon 5.000; G. J. 10.000; ob pogrebu Stanka Kosmine 80.000; V. Godnič 50.000; Edvard, Marija in Valerija v počastitev spomina drage matere 50.000; ob blagoslovitvi grobov za Vse svete 340.000; Pipan 5.000; Caharija 5.000; Gruden 5.000 lir.

Za cerkev na Padričah: družina Kralj v spomin na starše 10.000 lir.

Za cerkev v Gropadi: Amalija Pečar 10.000; Marija Stranščak 10.000; Milka Kusova 15.000; I. M. 100.000; Silvestra Sosič 10.000; Mužina 5.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. Franc Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Katoliška knjigarna

- Knjige
- Šolske potrebščine
- Nabožni predmeti

GORICA
Travnik, 25
Tel. 84407

1959 - 25 let - 1984

VABILO SLOVENSKIM ROJAKOM
V GORICI, TRSTU IN RIMU

Ob 25. obletnici delovanja hotela »Bled« vabim slovenske rojake v Gorici, Trstu in Rimu, da se udeležijo družabnega večera v hotelski restavraciji dne 17. novembra od 17. ure dalje.

Ob tej priložnosti bo razstavljala v hotelskih prostorih svoja dela znana slovenska umetnica, gospa Bogomila Doljak iz Nabrežine.

Za veselo vzdušje bo poskrbel ansambel »TAIMS« z Opčin pri Trstu.

Toplo vabljeni!

LEVSTIK VINKO - lastnik
Hotel BLED
Via S. C. in Gerusalemme, 40
Tel. (06) 777102/7579941

P. S. - Za vse informacije o potovanju z avtobusom se obrniti na: KRALJ MARIJ, tel. 040/200310 - 200771.

SLOVENSKI HOTEL »BLEDE« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK

ZNAMO POSLUŠATI

Kdo te lahko razume in ustreže vsem tvojim zahtevam bolj kot kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica, ki deluje na terenu. Tvoji problemi so namreč tudi njeni in korist obeh odvisi predvsem od obojestranskega zaupanja in odkritega sodelovanja. Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica je združna posojilnica, ki nima pridobitniških ciljev in te je vedno pripravljena poslušati in reševati tvoje probleme.

KMEČKE IN OBRTNE
HRANILNICE IN
POSJOJILNICE

v Furlaniji-Juljski krajini

Tvoja domača banka